

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. — Küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyilvánt. póttsora 10 kr.

A csáktornyai polgári leányiskola ügye.

A csáktornyai polgári leányiskola ügyén, mint már jeleztük, a vallás és közoktatásügyi miniszter értesítette a kir. tanfelügyelőséget, hogy hajlandó a csáktornyai államilag segélyezett községi polgári fiúiskolát és az 1895/6. tanévben megnyitandó polgári leányiskolát az 1896/7. tanévben államosítani és a város által az iskolaépület építési céljaira felveendő kölcsön törlesztését tárczája terhére elvállalni, ha a város az államosítandó iskolák részére egy megfelelő építési telket ingyen rendelkezésére bocsátja, az iskolák részére az 5%-os iskolai adót és landiját megszavazza és a polgári fiúiskola, ugyancsak a szervezendő polgári leányiskola összes felszerelését és esetleg létező alapvető tárgyat az állami iskolák részére átadja.

Felhívta egyúttal a kir. tanfelügyelőséget, hogy a város közönségével ez iránt tárgyalásokba bocsátkozzék, az általa kikötött hozzájárulások megajánlására vonatkozólag kötelező nyilatkozatot állíthasson ki és azt a vármegyei hozzájárulással ellátva terjessze fel. — Tájékoztassa egyúttal a kir. tanfelügyelőséget, mekkora összegre lesznek az építési költségek tehetőek?

Amennyiben a város a községi polgári leányiskolának már az 1895/6. tanévben leendő megnyitáshoz ragaszkodik és a két osztályt saját költségén megfelelően el-

helyezni, ugyancsak a dologi kiadásokat fedezni képes, fentartja a már előző rendeletében tett abbéli ígéretét, hogy a szükséges tantervek évi illetményeit a kinevezési jog fentartása mellett az állampénztár terhére elvállalja.

A rendelet vétele után az iskolaszék gyűlést tartott, melyen azt határozták, hogy az iskolaszék erre az évre nem hajlandó a polgári leányiskola két osztályi részére a szükséges helyiségekről gondoskodni s a dologi kiadásokat fedezni; vagyis a polgári leányiskola ügye egy évre el lett odává szalán, — ami valószínű — örök időkre el is lett temetve.

Nem vagyok iskolaszéki tag, sem városi képviselő, nincs tehát szavam ott, ahol a polgári leányiskola ügyében döntenek, de családapa és első sorban magyar ember vagyok s azért itt, a nyilvánosság előtt szólni fel s joggal aggódni a polgári leányiskola ügyének elodázása miatt, mert ki biztosít bennünket arról, hogy nem tesszük-e örök időkre kockára a leányiskolát, valamint az államosítást ezzel az elodázással?!

A miniszter ajánlatában elment addig a határig, ameddig csak elmehetett. Építeni fog a polgári iskola céljaira 50 - 60 ezer forint palotát, fizeti a leányiskola tanszemélyzetét, átveszi a polgári fiúiskolát s ezek ellenében kivánja a törvényes 5% iskolaadót, a meglévő felszerelést, ez időre pedig a 2 osztály számára a helyiségeket. Ennél többet — még ha közoktatásügyi miniszter is a csak

tornyai kerület képviselője, — nem adhat az állam.

Szerintem csupán az 5%-os iskolai adó teljes fizetése képezheti a kérdés és alku tárgyát, mert az állam nem az összes iskolákat veszi át, tehát az egész iskolaadót nem is követelheti, míg ellenben, ha a polgári iskolára eső részt átadja, a dologi kiadásoktól menekszik meg, ami már a polgári fiúiskolánál is 1000 forintra megy évenként.

A polgári leányiskolának elodázása felétlenül káros egy polgári iskola államosítása, mint a leányiskola felállítására nézve, mert ki tudná megmondani, hogy egy év múlva a viszonyok mily módon alakulnak? S ki tudja, a viszonyok alakulásának nem kedvező esetében nem volna-e jó, ha már megvolna polgári leányiskolánk két osztálya, melynek esetleges megszüntetése az állam részéről nagyobb nehézségekbe ütközik, mint egy újnak felállítása és szervezése.

Semmi sem áll utjában annak, hogy a polgári leányiskola két osztálya már a jövő tanévben megnyitassék. Az elemi iskola V. és VI. osztálya megszűntetése által el lehetne helyezni a két osztályt, s ha nem is az elemi iskolába helyeznék azt, 2 tantermet és egy szobát kellene csak bérélni, hogy a leányiskola megnyitható legyen.

Joggal félünk, hogy Csáktornya a polgári leányiskolától és az államosítástól örök időkre elesik, ha a város egy-két száz forint

A „Muraköz” tárczája.

A tragoediám alapeszméje.

— Irta: Hrabovszky Lajos. —

Czenczi néninek hívja mindenki.

Nekem jó ismerősöm, pillanatnyi zavaramból rendszerint ő huz ki.

Igen érdekes néni ő.

Még hajdon, bár hatvannegyű derűs és borús tavasz virágait s a posták által megénekelte pillangót látta már.

Története is érdekes, valóságos unikum.

Szülei korán elháltak és nagy vagyont hagytak neki. A bankók szaga sok kerőt vonzott a hához.

A kérő egy huszártiszt volt, akit megkapta Czenczi néni kezét és ráadásul kifizették adósságait. Egyelőre kar volt, mert a huszártiszt erre sarkon fordult és úgy ott hagyta a nénit, mint akár szent-Pál az otátoakat. A hegyibe meg egy bankhivatalnok is ily gyalázatossan becsapta. Erre Czenczi néni bosszú esküdött, ridegen elhatározta, hogy többé sohasem megy ferjhez. — A szapulást vezérkarja nála gyűl össze egy kis déutáni özsonna-kavéra.

Rendesen az ottomanon ül az anyósok mintaképe, Csutoráné asszony Argus szemek, elbizott vörös arcz; a gyöngéje, hogy s ereti magát megnagyásogtatni. — Fotelekben, székekben

menyecs-kék, lányok vegyesen ücsüsülnek és szürkeslik a kávé.

Himzett párnán egy keleti despota fenségével gnyaszt Czenczi néni kincse, egy kis pincsi. O az ur a háznál. Jelen van meg egy kiállhatatlan kerepelő, kajdácsozó papagály a — Trajanus. Az anyókok típusa „vezet.” Sipító hangon szól: — Nezd csak edes Czenczi, Jenőbia busul, — és rámutatott hervadó huszonnyolc éves leányára — és tudod-e kiért?

— Kiért? — sápiott a hallgatóság chorusban, meg Trajanus is.

— Azért a huncuzt, megmondjam?... — Na, na — hat mert nem mondanád.

Zenőbia szemérmes mozdulatot tesz és sovány ujjait negedesen ritka fogaihoz teszi.

— No mond ki hát!... sürgetik Csutoránét.

— Azért a huncuzt Czerna Bendeguzert.

— De mama! — szegyenkezett Zenőbia.

— Hallatlan! — jegyezte meg Czenczi néni kontra basszus hangon — azért a lehutóért, sehonnaiert, no hallja Zenőbia!...

Zenőbianak a sos könyre rápotyogott a sós kőfíre.

— De tudja néni, tört ki Zenőbia Ben—de —guz remekül tud muzsikálni. meg a gigerii induot is kifogastalanul játszsza.

— Ha csak azért Zenükém (bóbia nélkül) azt az én oram is tud. Mindjárt tehozom. Jatszsza Fischernt, Grözverdeint, meg a te gigerii marsodat. E meghatott pillanatban érkeztem én, a cziczustói az első szobában megkerdeztem:

— Itthon van a néni?

— Igen, nagy szójaré van odabent. Az urfíró beszégettek az előbb.

— Hm! Hát aztán mit mondtak?

— Azt mondták, hogy az urfő csavargó, pedig az nem igaz, ugy-e? Biztató körülmény, kópogtam.

Beléptem.

A lelkésedés oceánja tört felém.

— Bendeguz.

— Az biz az testestől, lelkestől. Bizonynyal vártak már szép nagysáim.

— Persze vártuk, — mondotta Czenczi néni miközben vajas kezét a számoz toltta. En egy szaltos pusztit lehettem rá.

Csutoráné szolt:

— Eppen most mondtuk, hogy milyen jó fiu maga. Vaóban szerencsés leend az az anya, a ki őnt vejenek mondhatja. (Gyöngéd czélszás, a mit en természetesen nem erttettem meg.)

— Hallottak a legujabb hirt? — szoltam, hogy másra fordítsam a társalgást.

— Halljuk, halljuk!

— Mindjárt kerem csak a czilinderemet hejjezem le. Letettem czilinderemet a két szék közzé, de Zenőbia 28 tavasz csinatalauságával rantotta ki előm a széket és en a legalkalmasabb stratégiai pontra ültem a — czilinderemre.

Csutoránét ez annyira kihozta flegmájából, hogy kiadós tenyereit összeverte, de ekkent meg a fúdzsa kifordult, a meleg nedű Czenczi néni pincsiére ömlött, a derek öleb olyan magas cét vagott ki, hogy a magyar királyi opera talian énekesének is becsületele vált volna. A pincsi tájdmában az etasséra ugrott, az apró mis-mások csörömpöive hullottak le a földre. Czenczi néni leforrazott kutyuskáját siratta, en a vasalt

miatt (mert csakis ennyiről van most a szó), elodázza a leányiskola felállítását.

A kir. tanfelügyelő ismert erélyétől és tapintatától függ most már, hogy leányaink nevelése tekintetéből ezen felette fontos ügy örök időkre el ne aludjék.

Egy családapa.

Igazlelkűség.

Mi oka annak, hogy olyan gyakran halljuk a panaszt, hogy manapság a bizalom oly gyenge talajon áll, még pedig nem csupán az üzletkörükből, hanem az emberek társas közlekedésében is. — Pedig ezzel a legbensőbb viszonyok megrendülnek, mert a hol nincs bizalom, ott a szerelem koszorujából hiányzik a legszebb virág. — Hisz jólétünk, sőt boldogságunk egyedül bizalom alapul. Ez a horgony, mely éltünk hajóját szilárd talajon tartja; már pedig ha ezt a hazugeg aláaknázza, ingatagga tette, egyetlen szélroham felfordíthatja. De a baráti, sőt, mondjuk, családi körökben is, gyakran bizalmatlanok egymás irányában, mert az őszinteség helyét annyi színlelés foglalta el, mely az igazságot elföldi és a bizalmat aláaknázza.

Nem menekülhet ez elől se állás, se hivatal, se nemzedék. A tekintély, dicsőség, fény, tisztelet utáni kapkodás és hajszá megragadott minden kört. Senki sem akar hátrább maradni versenyeznek egymással divatban vagy társalgási csinben, tul akar-nak tenni egymáson, átlépek körülményeik határait és elragadtatva az áramlattól önmagukat áltatják. Mikor aztán a talaj ingadozni kezd alattuk, megcsalják önmagukat és másokat és egyre mélyebbre süllyednek, mert a csalódást a kételytől, ezt pedig a bűntől csak egy-egy lépés választja el.

Es mindezt a hazugság eredményezte, ez a mérge, melynek hatása annyival inkább borzasztó, mert félre a nyilvánosságtól, titokban, bensőleg működik, elfojtva a sziv nemesebb hajlásait és szétrombolja az emberben Isten képmását.

Mit tehet az egyes ember a hazugság elleni harcban? Mig romboló hatását a fiataleágon gyakorolja, bajos elene küzdeni. Csakis a nevelés van hivatalva arra, hogy e mérget kiirtsa. — Szállunk magunkba és érezni fogjuk, hogy a vádak, melyekkel a

czilinderemet sajnáltam. Előkelő drámairók irigylhetik ezt a tablót.

Vége nagy pauza után elkezdtem a hirt:

— Hladniczkó Aladart ismerik-e hölgyeim. Nem? — Pedig ez am Kajászó-Szent Mihályon a nagy viveur. Ez a jó fiu beleszeretett egy csinos leánykaba. Talán ismerik is? Nem? Az mindegy!

— Viszontszerették egymást? — kérdezte Cautorané.

— Igen folytatám, de nem merték egymásnak megvallani.

Huszonyyóca tavasz virágának hangos sohajása törte meg a csöndet.

— Az ifju egy alkalommal különös módon adta tudtára a leánynak, hogy szereti s kérte hogy adjon valami jelt.

Zenóbia idegesen gyűrte zsebkendőjét.

— A leány — folytatám — szerelmes szívével megadta a jelt: Borulj a válamra kedvesem.

— Bendegez — esküszött a huszonyyóca tavasz virága, — miért nem tudatta ezt velem én a — válamra borult.

— Mi es — rikkított Cautorané. A leányom? Elájú'ok, tamos... flakoni!

— Bendegez mi ez? — kérdezte Czenczi néni.

— Ez — sutogám az én tragoediám alap-enzméje, melyet hamarabb játszottam el, semhogy gondoltam volna.

követelő, tiszteletlen, nagyzó fiatalaságot illetik, önmagunkat suttanak. Miként vagyunk a példadással, az igazlelkűséggel? Soha se tűnik jatekót — tréfából vagy komolyan — az igazsággal?

A gyermek, mely még nem tudja megkülönböztetni a látszatot a valótól, mely még nem tudja, mi helyes és helytelen, a gyermek, mondjuk, könnyen tévutra vezethető. Csakis későbbben ismeri meg, hogy ugyanazon illem vagy kénytelen hazugság mire vezethet, de már ekkor annyira körül van hálózva, hogy nem menekülhet. — Sok szülő észre sem veszi, hogy megke-rülte az igazságot vagy pedig közvetve készletti a gyermeket hazugságra azzal, hogy a »nincsen hon«-nal tagadtalja meg magát. vagy egyéb ürügyet használ a helyett, hogy nyiltan, az igazsághoz hiven mentegetőznék. Bármily ártatlannak lássék is ez első pillanatra, mégis veszélyes. Követve a példát igyekezni fog, hogy talán szüleit vagy tatanító:át ámitsa és valamely mentéssel palástolja hanyagságát vagy önzését.

Mihelyt valótlanába elegendtünk, a bizalom hidja leszakad és egy hazugság a másikat vonja maga után, szakadatlan lánczolatá válna, melyet lelkiismeretünk számára kovácsolunk. A fölfedezéstől félelem, nyugtalanság, aggodás, lelkifurdalások semmivé teszik a lelki nyugalmat. Az igazság csakis önmagában lehet védőt. Érint-hellen szent kötelességként világit az ember előtt. Különös fogalma lehet annak az erköcsről és erényről, ki azt hiszi, hogy az tizleti, illem vagy kénytelen hazugság megengedhető. Csupán az az élet méltó emberhez, melyben igazság uralkodik.

(Vége következik)

Különfélék.

Dr. Wlassics Gyula miniszter urat Zala-Egerszeg város képviselőtestülete e hó 15-én tartott közgyűlésében eddig elért nagy sikerei és szerzett érdemei elismerésül nagy lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárrá választotta. Zala-Egerszeg szülővárosa a miniszternek

Minvevés. Gönczi Ferenczet, a zrinyifalvai áll. iskola tanitóját, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur az újpesti Állami iskolához rendes tanítóvá nevezte ki. Gratulálunk Gönczi urnak új állásához s egy-uttal sajnálkozásunknak is kifejezést adunk Muraközből való távozása fölött, mert egyike volt a legkiválóbb tanítóknak, ki működése helyén a magyar érzés és nyelv tanítása tekintetében maradandó sikereket aratott s mint a muraközi népszokások megfigyelője, sok közleményében ismertette Muraköz népét úgy lapunkban, valamint a Magyar Néprajzi Társaság közlönyében.

Zalamegyei küldöttség. Ó császári és apostoli királyi Felsége előtt, midőn ez a folyó évi szeptember havi lovassági hadgyakorlat alkalmával a szomszédos Vasvármegyét legmagasabb megjelenésével szerecsélteti, ősi szokáshoz hiven jobbjági hódolatát megnyén küldöttség által fogja tolmácsolni, mely küldöttség vezetésére a rendkívüli közgyűlés főispán ur öméltóságát kérte fel, tagjaul megválasztattak: Csertán Károly alispán, gróf Festetics Tassilló val. b. titk. tanácsos, gróf Festetics Jenő, gróf Battyányi József, báró Puteáni Géza, dr. Dunszt Ferencz, dr. Haudek Agoston, Pap Károly, Balaton József, Arvay Lajos, Bogay István, Babóchay György, Derwarris Imre, Eitner Sándor, Farkas József, Gózonny László, Gutman Vilmos, Gyömöreý Gáspár, Hajós Mihály,

Harkányi Károly, Hertelendy Ferencz, Inkey László Koller István, dr. Mangin Károly, Szabó Imre, Tarányi Ferencz, Töreky Aladár törvényhatósági bizottsági tagok.

— **Kostyál Ferencz** anyakönyvi felügyelővé kinevezett perlaki főszolgabíró, a járás jegyzői karához és előjáróhoz intézett hosszabb levélben bucsuzik el tőlük. Kostyál ur 15 évig volt a perlaki járás közigazgatási tisztviselője és ebből 10 évet mint főszolgabíró töltött a perlaki járásban. Bucsuztatásban 15 évi közigazgatási tisztviselői működését érintvén, buzdítja járasa jegyzőkarát és előjáróságát a további munkásságra. Későn kapván meg a bucsu-iratot, sajnálatunkra, csak a jövő számunkban közölhetjük azt.

Meghívás. Folyó hó 18-án, vasárnapon délután 4 és fél óraker Ő Felsége a király születésnapja alkalmából a helybeli izr. imaházban ünnepeleys istentisztelet tartatik, melyre a t. cz. közönséget, hatóságokat egyleteket tisztelettel meghívja

a csáktornyai izr. hitk. előjáróságára.

A helybeli közs. iskolaszék f. hó 10-én gyűlést tartott Ziegler Kálmán kir. közigyző elnökle alatt. Apróbb folyóügyek letárgyalása után, Jeney Gusztávot az elemi isk. tantestület által újból megválasztott igazgatót, e hivatalában további 3 évre megerősítette. A polgári iskolák államosítása tárgyában leérkezett miniszteri rendeletet az iskolaszék örömmel fogadta, köszönetét is tolmácsolta érte miniszter urnak s pártolólág teszi át az ügyet a városhoz, melylyel a tárgyalások a kormány részéről a kir. tanfelügyelő ur személyes elnökle alatt rövid idő alatt meg fognak inditattani. Az isko'aszék a föltételeket elfogadandóknak találja, csak az 5 száze'ekos iskolai adó címén fődözettel kívánt összeget kívánna évi 800 frtra redukálni, a mennyibe a polg. fiúiskola a városnak eddig évenként került. A polgári leányiskolának már a folyó tanévben történeendő föllállításától az iskolaszék eláll, mert maga a kormány is csak akkor ragaszkdik e tárgyban hozott januáriusi rendeletéhez, ha a város az áldozatokat meghozni képes. Miután az iskolaszék a város nagy terheit ismeri s a kormány ez iskolát a jövő évben amugy is állami költséggel szervezni fogja, a föllállítás elhalasztását javasolja a városnak. Ezzel szemben Wollák Rezső iskolaszéki tag különvéleményt nyujtott be, ki a tandíjnak olymértv emelését indítványozza, hogy a két osztályt a városnak nagyobb megterhelhetése nélkül föl lehessen szerelni. Elnök végül bejelentette, hogy az elnökségről lemond. Az iskolaszék mindent elkövetett, hogy szeretett elnökét lemondásának visszavonására bírja; de minden rábeszélés cézáltaunak bizonyult, mert elnök a községi előjáróságban újabban történt személyváltozásra való tekintetből, mely egyuttal főleg iskoláügyekben retrograd irányu rendszerváltozást is látszik jelenteni, erre hajlandó nem volt s bucsut vett az iskolaszék tagjaitól.

Csendőrség új beosztása a mult héten eszközöletet újra. Vidékünk a VI-ik számú csendőrkörületbe osztott be, melynek törzsállomása Sz. Fehérvártól, szányarancsnoksága Zalaegerszegen, szakaszparancsnoksága Nagykanizsán van. A nagykanizsai szakaszparancsnoksághoz tartoznak: a nagykanizsai, gelsei, kiskomlári, bánok-szent-györgyi, letenyeyi, perlaki, alsó-domborui, csáktornyai, stridói, alsó-lendvai, turniscai, csesztregi, zalavári és pákai őrsök.

— **Hálatörzés.** Idősb Vajdits József régebben ismert nagykanizsai könyvkereskedő, e hó 15-én életének 63 ik évében elhunyt. Temetése 17-én ment végbe. Áldás poran!

Az öreg néni meg a káplán.

— Falusi história. —

Gyilkosság. A pusztafiaiak és dráva-vásárhelyiek, nyilván azért, mert szomszédoknak kerültek egymás mellé a térképen, folytonos harcban állanak egymással. — Egymást folyton bosszantják, miről leginkább énekeik tanuskodnak, melyeket egymás csipkedésére gondolnak ki. Ezért nem ritka az a vásár- vagy tünne nap, a mikor egymást, csupa gyöngédségből, jól elpáholják. — Ily összekocczás történt múlt vasárnap este is, a melynek azonban komolyabb kitélése lett. Koromsötétben ment haza este két férfi és két nő a pusztafai kormsmából Vásárhelyre, a mikor utközben vagy kilencek pusztafai lakossal találkoztak, kikkel szokás szerint összeszóllalkoztak. A pusztafiaiak az előbbiek csúfolkodásaira közpörrel feleltek, mire Lopárics József közölt rohanat, hogy őket megfenyítse. De vesztére vállalkozott erre, mert Novák Antal ugy mellbe dobta egy jókora kővel, hogy attól Lopárics szörnyet halt. Novákot még az éjjel letartóztatta a csendőrség a már másnap a járásbírásnak adták át, mely a vizsgálatot ez ügyben vezeti. Novák beismerte tettét.

szülői gondatlansága. Folyó hó 9-én Boksa Jakab stridói lakó 4 éves leánygyermeké játszás közben az udvarában levő tócsába fulladt. Hosszas keresés után találták meg a vízben, midőn minden éleztelési kísérlet későnek bizonyult. 11 én ejtetett meg a hivatalos boncolás, hogy a könnyelmű szülőket utánna felelőségre vonják. Vajha okulának már a szülők sok ehhez hasonló balesetből!

Szaly—Gárdi „A Magyar Nemzet Története” című munka 17. füzeté a szokott díszes kiállításban jelent meg. Ezen füzettel a derék munka II-ik köteté veszi kezdetét az Anjouk korával. Az Anjouk korát dr. Baróti Lajos írja s a most megjelent füzet Róbert Károly uralkodását tárgyalja. A füzethez két melléklet van csatolva, az egyik Nagy Lajos udvarát mutatja be, a mely hí masolata a „Képes Krónika” czimlapjának, a másik a magyarok vándorlásának térképe, tervezte dr. Bartók Lajos rajzolta Hátsek Ignác. A szöveg között is számos kép van. A munka általában megérdemli azt az őszinte rokonszenvet, melylyel a közönség fogadta és folyton kísérli. Előfizetéseket L a m p e l R. (Wodianer F. és Fia) könyvkiadó cég még folyton elfogad füzetekenkint 30 krjval. A most megjelent kötet pedig 1 fritos részletre is kapni.

APRÓSÁGOK.

Ellenséges katonát gazdag paraszthoz szállásoltak. Midőn a szobába lépett, kardját a szavakkal tette az asztalra: Most én parancsolok itt! — A paraszt szó nélkül távozott és kevés vártatva a ganéjvillával jött vissza s a kard mellé tette. — Mit jelentene ez? kérdező a katona ámultan. — Hát csak azt gondoltam, hogy a nagy kés mellé, nagy villa is kell.

Fiatalkorú gazdasszony. Férfj: „A tej ma élvezhetetlen.” — Fiatalkorú feleség: „Különös, hisz a mulkor neked oly jól ízlett, hogy ugyanattól az asszonytól egyszerre, az egész hétre vettem tejet.

Megtörtént. Kutyabagason vándorszínház előadást rendeztek baromvávár alkalmával. Thalia csarnokát egy pajta képezte és szinpad emelvényről szó se lehetett és a szinpad bejárás közvelelül az utcáról történt. Schiller „Haramiák-ját” adták elő. A társulat minden tagja el volt foglalva ugy, hogy nem maradt ügyelő, ki az ajtónál őrködött volna, mely véletlenül tárva állott. Moor Károly épp várta a torony aljából megjelenendő kísérteit, midőn egy ökr-csordát hajtottak el a színház mellett. Ekkor egy beczamog a nyitott ajtón és egyenesen a szinpadra állott, bámulva a közönséget. Moor Károly, ki a szinfalak zörgésére azt hívte, hogy a kísérteit lép föl, előde szemét és nyomatékosan kezdé szaválni: Borzasztó káprázat! Ez atyám!

Beállit az öreg néni, kinek fia a katonaságnál szolgál, a káplánhoz és illendően így köszön: D. a J K. egészségére kívánom az éjszakai nyugodalmat, ha volt. Káplán ur megkövetem az én egyetlen magzatom levelet kapott, de sem én nem tudom elolvasni, sem az apjukom.

A nagy perkály keszkenőből (elég lett volna egy vitorlának is) egy levelet kerített elő és kérte a káplánt, hogy olvassa el. A levél így kezdődött:

Kedves szülő dajkám! Kívánom a fölséges ur istentől, hogy ezen pár sor irásom friss jó egészségben találja meg a kegyelmetek hajlékát. Tisztelem a Ruzsa néni, a Péter sógort, meg a... meg a... (elsorolta jobbadán az egész falut.) Midőn a káplán a levelet Erzsók néni többszörös megjegyzései között elolvasta, ez örömkönnnyeket hullatott, hogy az ő egyetlen magzatának jó sorsa van és egészséges. A káplán ur megígérte, hogy majd ő fog válaszolni.

Az isten is megáldja, ha megteszi. A káplán azonnal meg is írta a levelet. Mielőtt a levelet postára adták volna, a káplán felolvasta azt az öreg anyóknak. Vonásából ugyan kibetűzte, hogy a levél nem egészen az ő szája ize szerint van írva, de azért mégis arra kérte a néni, hogy pecsételje be azt, hogy postára adhassa. Több hét mult el.

A káplán el is felejtette, hogy ő az öreg írődeákjának csapott föl, midőn egy reggel mise után ismét bekopogtatott hozzá Erzsók néni. Megjött a válasz a levélre.

— Megint jött levél az én egyetlen magzatomtól. — Kérem szépen tisztelendő atyám uramat, legyen szives azt elolvasni.

A káplán olvassa: Kedves szülő dajkám! Kívánom a fel-séges Ur (lásd előbb) Tisztelem a Ruzsa... (lásd előbb).

A levél végén azonban elűtő sorok voltak: Hanem arra kérem szeretettel kegyelmeteket, hogy ha máskor levelet iratnak kegyelmetek hozzám, hát — okosabb emberrel irassák.

Képzeltető a hatás. Az öreg Erzsók néni olyan lett mint a lőtt rák és csakhamar távozott. Később is ellátogatott a káplán urhoz egy kis misére valóval, de az ő szerelmes magzatját sohasem hozta többé szóba. Levélírára se kérte föl, miből azt következteté, hogy okosabb emberre akadt, a ki az ő szája ize szerint való levelet tud írni.

KINCÁSÓK.

— Népies költemény. —

János bátya fejét egyre azon törte: Gazdag ember, hogyan lehetne belőle? ...Vasárnap délután a nagy hársfa alatt, Gergő szomszédjával, ily discursust folytatt: „Gergő szomszéd kendnek mondanék valamit! — Itt már köhint egyet s elnyeli szavát. — Köztünk legyen mondva, amint tegnap este — Nagyharasztai partnál — mentem fel a hegyre; Gyönyörű látományt láttam — higgye szomszéd! Kendek látta Gergő, hogy a pénz, hogyan ég? Zöldes színű lánja ember magasságig felcsapkodott s én meg futottam odáig... Egy kis bokor mellett lobogott a lánja: Nézze, e kalapot vetettem reája! S mihelyt a kalapom elérte a lánját, Nem láttam én többé annak semmi mását; Mintha nem lett volna, nem lett volna semmi. Tűznek maradványa, nem volt egy mákszemnyi! — Pénz van ottan szomszéd! Pénz egy társzekerrel,

Sokan áskáltak ott — Luczanapján éjjel: De senki sem akadt, még eddig nyomára, Bizonyára szomszéd, maga megtalálta! Tára leztek én hozzá. Nézzük meg estére! Bár ördög hírével van az oda téve; De azért, ha lehet, hozzunk el belőle! Mihelyt lemegy a nap; akkor csak előre!” „Helyes Gergő szomszéd — előttem a képe, Hogyha ráakadunk a társzeker pénzre: Utjön azon akár harmincz fejtű sárkány, Megbirkóznunk vele s levágjuk szaporán.” „Ember látom szomszéd, ember kend a talpán! Ott legyünk estére, ott legyünk jó korán, És ha rábuknunk — akármennyi legyen, Emberségesen majd eloszszuk mi ketten,”

...A nap lessédült már nyugaton az égről: János, Gergő mennek, beszélnek a pénzről... S mint odárnek — hajrá! egy-kettőre! Ásó, kapa minden hatól be a földbe... Folyik már a munka, vagy négy óra hosszat, Fáradásos munka, de azért nem untat. Pláne! mos, amikor holmi keménységbe, Az ásó megakadt... „Megtaláltuk végre!” Amde e szavakra fenn a gödör szélen Megjelen két alak tiszta feketében, S ekképpen beszélnek: „Egyiknek a nyelvét, Tövestül huzom ki másíknak a szemét...” „Habó pajtás! megállj! mást kell velők tenni; Amit te mondtál nem lesz abból semmi. Ketten vagyunk mi is — te meséss és gödröt!” Mind a ketten fognak egy jókora rögöt, S a mint az első rög ráesik Jánosra — Szalad, ásót, kaptát — a gödörbe hagyva... Utánna a szomszéd Gergő, mint ezt látja, Nem véve a dolgot, nem véve tréfára. Szemeivel látta azt a két ördögöt, Aki szomszédjára rádobta a rögöt... Szarvak is volt nekik. Az ám, de még milyen! Olyan ökr, bika e vidéken nincsen. Melynek olyan szarva volna, mint azoknak, Gergő így mesélget — bár egyre szaladnak... Hazárdve ottbun, az utca ajtóba, János is megszólal, válaszol a szóra: „Lám a péidabeszéd, mégis csak jó” mondja; Gonosz uton a jót ne keressük soha!” S amint hátránának, ott van a két alak; Kik fenhargon előbb jó estét mondanak, S aztán odásólnak: „Itt az ásó, kapa!” A két kincset ásó — néz ám e szavakra, Mert az a két alak — őszintén megvalva: A falu jegyzője és a tanítója.

Farkass Károly.

Gerendási czifra csárda . . .

Gerendási czifra csárda czégre, Hivogatja himbálódik a szélbe; Csalfa czéger addig-addig long rajta, Mig a leány bogár szeme Barna Bandit becsalta.

Barna Bandi kár volt neked bemenni, Azt a csalfát olyan szívöl szeretni; Látod most is a csikóssal enyeleg, Szegény gulyás ihatsz magad, Nem törődik teveled.

Bort ide, csak nem is itcztét, de pintet! A Tiszát is meginnám most, de mindét; Klarinétos, itt zokog a fulembe, Hogy ne jusson árvaságom. Meg az a lány eszembe.

Gerendási czifra csárda czégre, Nem hivogat, nem lebeg már a szélbe. Ég a tető, lang nyaldossa az ereszt, Barna Bandi vasra verve, A tömlőczben kesereg.

Balog István.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Indatoljstvo:

Kajšara Fiachel Filipova kam se predpiata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Uporabljenja u bolestih.

Kvarenja.

Ako iz rane obilno krv ljeje, nužno je najzurnije po lēcnika poslati. Do njegovoga prispeća jednoga ili već prstah pritisimo čvrsto ili u ranu samo na onaj punkt, odkud krvarenje izhadja, ili pak neposredno nad ranem spraviš dēl tēla debeli tvrdi zavezak upotrebimo čvrste stiskane ispletene špondije, ili sdruge prikladne tvari. Ako je krvareća rana na ruki ili na donjem dēlu lakta, tad ga prignimo čvrsto, te isto tak i kolēnom načinimo, ako krvarenje iz noge ili iz stegne protičē.

Ako je krv temna i pēneća se, te nedohadja luknjičasto t. j. iz odvođeće žile izhaja, tad je treba krajnji član tēla na pod ranom spavšem mēstu čvrsto privezati i skup stisnuti. Ako je pak protivno krv živa, crljene farbe, te luknjičasto dohadja, onda je žila kucavica zbantuvana, koja ozleda mnogo je težja; u takvom slučaju moramo nad ranom upotrebiti svezanje, tako, da ono zaprēci kolanje krvi u smjeru prama rani. Ovo svezanje more se samo na skrajnji upotrebiti i to tak, da od cape loptu načinimo, ili jedan komad okruglog drva ili k tomu spodobnog druge vrstu stvari tvrde, te ovo na rečeno mēsto s rubcem ili sa žnorom pr čvrstimo, da žile kucavice skupa stisnuvši, time preprećimo dok krvi. Ali ako je rana na glavi, na vratu, prsah i na želudcu,

tada pritisak neposredno na ranu upotrebimo uporabimo, kako smo više spomenuli.

Krvarenje nosa.

Što se tiče krvarenja nosa, koje makar samo od sebe, makar pak od nesgode pri peti, nē je potrebno za njegov prestanak ništ činiti ako samo preveć obilno i dugo nekvari. U ovom slučaju polazimo na nos i na glavu u jako zaotenoj mrzloj vodi nakvašene obloge; na glavu upotrebujemo polēvanja s mrzлом vodom; skrbimo se da je neprestano frižek zrak glava se pak mora gore visoko držati. Do prispeća lēničke pomoći, dobro je vodu s timskom soljum nad nos udihavati ili u raztopinu temjanove timske soli namoćenim gumbom svežnjem od cape zateknuti nosne luknjičce ako je rana dosta velika.

(Drugi put dalje).

Kinezka nesporazumljenja.

Tergovec Ivanič došel je iz svog štacuna dimo na obed. On si je sel za stol, čekal je na zelje, izpil je kupicu žganice, ter je jel komad kruha, pak naslonjen vu naslonjaču stolecu, rekel je svojoj ženi:

— Govore, da se Kinez giblje.
— Nek se giblje. . . . Kaj nas brga za to, odgovorila je žena.

— Kaj? Kak? Ja mislim, da nam je potrebno nabaviti vnogo kinezkoga teha, ar se bude povekšala cēna, ar ga dobivamo iz Kine. Na jenkrat bude mortl koštal jeden funt 20 forinti. . . . A kak nigdo neće piti teha od lipinog cvēta, moral bu glibokse vsegnuti vu žep. A moramo biti i pripravni na kinezke nećemurnosti. Do vezda je bilo samo turskih, a vezda budu došle na red i kinezke, a gdo zna, jeli nebudu još gorše nećemurnosti, nego su turske!

— Im mortl nebudemo od njih stradali?

Donesli su zelje.

— A jeli imaju kinez i bašibozuke? zapitala je naglo žena.

— Nego da imaju. Kak more Azijat prez njega biti? Samo, da pri Kinezih bašibozuk nejaše na konju, nego na elefantu, pak onda nema sablje nego koplje (špicu).

— A jeli i bašibozuk zlo baraće sa ženami?

— To se samo posebi razumēva. Bašibozuki samo su zaradi ženah na svētu. Kinezki bašibozuk nigdar nezide doli iz elefanta. On pije, jede i spava na svojem elefantu, na čijem hrbtu svoj šator. Na njem gleda iz svog šatora, pak kad vidi gdēgod žensku, nabode ju na špicu, ter ju zdigne vu svoj šator, gde žnjom baraće nećevučno.

Pripovest tergovca poslušala je kuharica, koja je prav donesla na stol zdelu kaše.

— Jeli nebude, gospon Ivanič, opet i osmi mornarski bataljun vu tabor išel?

ZABAVA.

Poreznik Skupčević i prosjaki.

Poreznik iz Kožoderovca, kojega roditelji su se, kak se pripovēda, iz Svezemovca uoselili, drzal je „vzeti“ za biženje nego i „dati“.

Ovo vzevanje moglo je kralju, kojega je služil, ugodno biti i nikada zasilnoj državnoj kassi dobro doći; ali u građanskom životu bil je kakti skupijas, ciepličina i gular razkrican i to punim pravom.

Da je on, samo one iz navade prosjake, izpred svojih vrat odtieral, putujuće crlene nose, cigane saturne i ostale, kojem se posteno dieo ubi, te radje na tern siže nego u terh nose, covick bi ga bil morat pohvatiti, jer takova bezobraznost u dobro uređjenoj državi niti se nebi smela trpeti. Ali on niti onda nije svoju ruku odprl, kada bi trebalo pravu nevolju oblažiti i kada bi se to kakovim i najmanjim darom bilo moglo učiniti.

To je bilo zlo, a još gorje je bilo to da je svojom pretriganostću hotel svoju uređljivost pokazati — tobože —, kaj mu je medjutim manje za rukom pešlo pobiti

nego je i sam mislil. Jer kak se k-svakoj strasti pridružuje i glupost, tek je i tu bilo, te ne ljudi, nego sam je pri tom bil zoslep-ljen polag svega svoga llcumierstva i prefri-ganosti.

On je najme to ovak delal:

Uviek je imal u žepu dvie kesice, jednu u desnom a drugu u lievom žepu. Ako je onća netko takov došel, kojemu je bil dužen gde kaj platiti, n. pr. mliekarica ili drvar, ili ako je pri Kerugastu čau pive pil; tak je posegnul u desni žep i platil svoj dug.

Suprotivno pako, ako mu je na vrata pokućil kakov izbija siromak, pogorelec ili povodnjom osiromašeni ili koj putujućij dijak, koj je takaj na ogañju trpel, na nuteršujuem te bi si bil povodnju željel . . . u kojoj oštariji, onda je naš sparavec osobito prijateljski pred njega stupil te ga je pital llubkim glasom, kaj zeñ. Ako je onća siromaški prosjak pun ulanja svoje težkeće povedal, posegnul je farzeuš poreznik u lievi žep, u kojem je za takove slućaje uvijek petdesetaću nosil, potegnal kesicu van, odprl ju pažljivo i pomalo, vzel iz nje dragocieni papir, razmotal ga pažljivo i rekel:

„Zveseljem vam hoću pomoći, dragi prijatelju! Vrio mi se smićete i ja rad pomažem, gde samo mogu, ali zaliboze neimam baš

sada pri ruki nikaj drobnoga. Mozbit bi mi vi mogli ovu banku ovde promieniti?“

No, to prosjak navaeno nije bil mogući, jer da je bil mogući, nebi bil k skupijašu došel. Tu sad skrenjenju s pleći, sim tam mahanju zrukami i žalovanju nije bilo kraja niti konca, da ti prokleti drobni penezi baš danas moraju faleti, a drugač on trpećemu čoviaku uvijek i rado pomaže, koliko samo more. I ovak je moral proseći bez dara dalje odputovati.

Akoprem riedko, ali negda se je ipak znalo dogoditi, da mu je koj mogel i hotel petdesetaću promieniti; na takovoga se je onda poreznik znal strašno skesiti.

„Kaj“, — znal srdito zakričati — „Ti si tak bogat, da moreš petdesetaću promieniti, pak se još podufaš od vrat do vrat okolo prosjačiti! To je ipak najveć bezobraznost, koju sam za mog dugog življenja sad prvi krat videl! Odnaj se odmah, ili ja te . . .!“

Prosjak skup sa svojim punim žepom drobnih novac je takodjer moral dalje oditi.

Ako pak je takov došel, koj je hitro bil pripraven u trafikku naproti odbjezat, i tam petdesetaću promieniti, na toga se je poreznik baš prav zdril:

„Je, Je“, — rekel je — „Ti si mi on

— Nebude! mislim, da osmi bataljun nije na redu. Kozaki budu valjda sam, obavili stvar. Pak ako bude vu obće kajgod od tog meteža, nebude to tavor nego mir. Proti Kinezom i Tokincem nevodimo nigdar tabora, žnjim se budemo mirno naravnali.

— Nu, hvala budi Bogu, da nejde osmi bataljun vu tabor, raduvala se kuharica; prav sam mojemu dragomu prestesni tjeđen kupila čizme. Tri forinta sam platila napré za kožu, a zvun toga sam tomu margarcu zakrpala dvé rubače.

— Komu to? Osnom mornarskum bataljunu?

— Je, njemu; naj pomisliju gospone, otel mi je zadnjega krajcara! To je strašno! Predevčerom poslal je k meni svojega pajdaša, da je pokvaril svojega noža. Poslala sam mu anda peneze, da si kupi novoga.

— Ali tvoj dragi, bil je, kak mi se čini vu jegerskom bataljunu, pital je tergovcec.

— Jeger bil je njegov prijatelj i zemljak, obedva su iz istoga sela, nu moj služi vu osmom bataljunu.

— A kaj je s onim konjaničkim gardistom, koji je ovdi na stenjgah pušil cigarete?

— Gardist je dragi sobarice od našega suseda. Gardist je...

— Tu se naj bés razpozna! A vezda, rekel je tergovcec, odhadjaj, kaj zijaš.

— Je, draga moja žena, Kinez se giblje, pak prav o tom razmisljavam, nebi li mogel mojoj robi vudriti vekšu cěnu, zaradi kinezkoga gibnja?

— Vsikak je potrebno cěnu, kaj buš čekal?

— Je, je, nakanil sam to. Preveč toga su pokrali vu carinari, do poldrugi milijun, a i to je zrok. Kupcom budemo šrekli: Kinez, milostiva gospa, giblje se, a i vu carinari lada velika změšavina...

— A jeli imaju Kinezi puške?

— Nemaju, kaj bi s puškami? Njihova artilerija ide sa torpedi au tabor. Kak bi Kinez mogel pušku nositi, kad e sam tak nespreten čovek, a mora nositi velikoga terha. Pri njih nosi vsaki soldat zvuna telečaka na plečih i veliku masinu za teha kuhati, a poleg toga masira vsaki sa am-

brelom, a vu isti čas tira sa jedne gospe s rubcom muhe.

— Kaj ima vsaki Kinez masinu za teh?

— Kaj pak, im i elefante hraniju s tehom. Kaj misliš, da bi hotel elefant žréti seno i travu? Elefant hoće samo teha, krumpira i žganicu.

A kaj jede Kinez zvun teha!

— Perece, nikaj drugo. Juhu neće žréti Kad kada mu se hoće i zemlja, nu i to sa tehom. Turčin jede konjsko meso, a Kinez teha samo.

— A kakve su vjere?

— Věre, věre? ... poganjaval je tergovcec, nu hitro se zmislil: Kinezka věra! Moliju se nekakvom troglavom bogu. Jednoj se glavi moliju mužkarci, drugoj žene, a tretjoj deca.

— A jeli imaju pope?

— Kakve pope? Nikaj nemaju.

— A jeli mećeju pred svojega boga i cvětje?

— Naravski, ali naopak, pak ne od vojska, ali papira, nego od špeha. Kak kinezki basibozuk vmori mastnu i debelu ženu, razptoi njeno salo, pak déla od sala svěće, ter ih muće pred svoje boga. Čuden ti je to narod, nu kaj čemo! Da smo do vezda žnjim vu miru živeli, zrok je tomu teh, ar drugač ga nebi niti pogledali. A nti diplomatska porukě nevrědi pri njih nikaj.

— Kakva poruka?

— Na primer za okupacije, vojnički ultimatum. Poslaniki kažu na primer: tabor nek se odpočne vu februaru, a oni ga započmu već vu januaru. Pisale su uš tom već i novine. A tomu je vse krivo to, kaj nemaju civilizacije.

— A jeli imaju prave žene?

— Kaj pak prave, nego tělo im je samo na pol bělo; a pojeg toga je pri njih navada, da imaju izvanredno duge novte.

— Morti zato, da moreju žnjimi mužom oči izkopati.

— Ne budi bedasta! Kak moreš samo misliti, da si bude dal Kinez od svoje žene oči izkopati! Akoprem je Kinez, on je ipak muž, pak neda, da mu žena zapověda. Njemu je drugo ne treba samo škarje do-

segnnti, pak novte odrezati: nu on ju sili, da ima velike novte.

— Čemu to?

— Tak je pri njem moda, njim se to dopada. Nam se dopada, gda žena ima duge lasi, a njim se ti dopadaju dugi novti. Kaj je njih briga za duge lasi? Duge lasi nosiju mužkarci sami i tak duge, kak je konjski rep. A čim dugše novte ima Kinezkinja, tim je i prestimaneša. Kinezka grofica ima tak duge novte, da se more na vsakoj strani těla, gde ju srbi počohljati, a da se nemora prignuti. Pri Kinezih je i ta navada, da idu po obeju spat, ter pri tom moraju žene svoje muže čohljati po plečih. To im izvanredno godi!

— No, to je pak ijepa navada!

— Ali si směšna! Im oni nemaju teatre, da bi gledali komedije, a niti se kartafu, pak zato im čohanje pravi božji dar.

— A jeli imaju kupelji?

— Ah, áj prestani s tvojimi pitanji!

Hajda, hajda. Vezda ti se razvezal jezik. Kak ti se ve najenkrat vse dopada? Kaj sam ti zato pripovedal od Kinezov, da ti opišem, kakvi su oni ljudi? Govoril sam o njih s-mo zato, da ti pověm da je velika potreboča, nabaviti vnogo kinezkoga teha, ter mu cěnu povisiti! Nu, pak da bi se vezda stobom zabavljaj od Kinezih! Kaj ste još vu kuhnji skuhali?

— Žgance s vrhujem! odgovorila je žena ter je viknula kuharici: Barica, donesi žgance!

Priredil: Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Björnson vu Magjarskoj i Horvatskoj.

Neki gospodin W. H. priposlal je 2. augusta novinam „Neues Pester Journal“ pismo iz Schvaza vu Tirolskoj, vu kom pripověda o svom pohodu kod velikog norvežskog pjesnika i političara Björtjerna Björnsona koji već više ljet dohadja na ljetovanje vu

pravi, na deseto sito prevejani prefriganec, ti, — baš bi ti prav došlo, da sam na glavu opal i da ti ovoliko novac provierim. Ti si misliš, da su vugli na ulicah i prolazi kroz dvorišca. vrte i plote za tebe, i za takovo, kak si ti načinjeni, za vujti najme, ha? Jeli ti znaš kćemu su policisti i zakaj pandur baš sad zdugum sabljum tu po vucici ide?*

Ovak je i zmenjač moral oditi, a po rezni si je zadovoljno svoje suhe ruke ribal, a pri tom uije misli, da ovakova peklenska mudrost čini čovieka pred drugim odurnim, a najbolje pred otcem svih siromakov, pred Bogom, koj bu na sudnji dan za sve to pital i pravednu plaču dijeli. —

Samozakriveno siromastvo.

U krćmi u Zaduzěncu, jednom selu nedaleko od Potrosenca, tam, gde put polag potoka Rakovca u sv. Nevolju vodi, sedi nekoliko ljudih okola stola, koji piju „novo“ i psuju koliko samo mogu, na skupa zločesta vriemena, kak je stibra uvijek večā, žetva uvijek gorā a diece uvijek više, i kak već dalje nije moguće.

Njihovo pritužbe su doduše stranom opravdane i meni krvari srdece, kad morem gledati, kak seljački grunti jedan za drugim

propada, a familija jedna za drugom ostaje bez krova.

Ako bi ja i željel bogat postati, tak Bog mi je svedok, da nebi zato željel, da se u bogatstvu bezbrizno zibljem nego:

To mora božansko čavstvo biti, punmi šakami darovati i žuhke suze nedužno u siromastvo opadēm posu iti.

Zato nisam nikada našemu preuzvišenomu kralju na njegovoj časti bil jalen, em je velika čast zajedno i veliki terh, ali sam mu jalen na moći dobro činiti. Tko novine čteje, more nutri najti, da naš predobri vladar stotine i hiljade forintah danomic siromastvu i nevolji prikazuje i da nijedna opravdana molba od njegovog tronuša nije odbita. Zaista, takove čine biljezi Angel u knjigu življenja, i država, čiji otac svoju diecu takovim lancem zahvalnosti na se prikapčiti razme, takova država more doduše u nevolju dospeti, ali propasti ne.

Dakako, svim pomoći, i onem, koji su si svojoj nevolji sami krivi, to nemože nitko na ovom svijetu.

Takovi su, akoprem neće uvideti, i naši ljudi u Zaduzěncu, u krćmi okolo sedeci i pijuci.

Ja mislim najme, ako je nevolja već toliko i stibru već nije moguće zmagati, onda nek

Zaduzěncanci nesede po delatnih danih, na vure dugo, u krćmi te neka nezlevaju litru za litrum u požirak, a dieca im doma od glada za kruhom vüču i žene se plaču, jer im se je melja zisla tak, da niti najbolji miš nebi niti jednoga samo praška u koritu mogel najti. Oni novci, koje krćmar u zep spravi, bi se na mnogi hleb kruha došli, a suze zahvalnosti u očih gladne diece bi sigurno bila večā nasladnost, nego smieh krćmara, kad svoju žetvu obavlja.

Takov, kod kojega je doma puna kuća nevolje, bi takaj mogel vrieme bolje upotriebiti i — makar kak god malo — nekaj obaviti i uredjivati za kuću za štalu i za polje. Nekaj sa popravljati i čistiti se uvijek najue, ako samo netko hoće i odpre. Na koncu svega konca pak je isto mangovanje, akoprem malo bolje, ali ipak bolje nego potepanje i trošenje, pri ženi i dieci doma sedeti je bolje nego si u krćmi požirak zalievati.

To bi nek ljudi iz Zaduzěncu premislili! Onda moguće nebi stvari tak zlo stale, kak sada stoje.

Ali ljudi iz Zaduzěncu samo pijančuju pak se za drage novce kartaju i krugalju i ako njim onda vino, karte i kegini u glavu vudre, onda jadikulu zdihavaju i kunuč vraga na pomoć zovu.

Schvaz. Razgovor se je dotikal ponajviše politike, ter je Björnson odušljeno zagovarjal ideju, koju je nézdavnja izrekel v duhovitom essayu o svjetskoj ligi mira. Vn tom essayu preporuča, da vsi menjši orsagi ustroje ligu med sobom i s velikim vlastmi, a onu vlast, koja bi povrédila mir, da kontumaciraju stim, da šnjom prekino vse tergovečke i prometne adnošaju i nesklapaju kontraktor.

Björnson je apoštol mira i slobode, pak kad W. H. nije bil istoga mnenja šnjom, nego je dodel, da bude čovječanstvo do večnog mira došlo samo velikim krviprelevanjem, prekinul je ovaj govor i započel aljedeći i za nas zanimiri dialog: „Vi ste Magjar?“ — „Je, gospodine.“ — „Pak kak je to, da taj slobodu ljubeđi narod tak ugnjetava svoje Nemce, Horvate, Slavene i Rumunje?“ — „Opažam, da baš nesimpatirate s Nemaškom, ali se bojim, da Vaše informacije potiču iz mutna izvora njemackih novinah, ili sumnjičenjo „nemšok Schulvereina.“ — Björnson sklnal je glavom za znak potvrde. — „A gdo Vas je gospodine, vputil o ugnjetavanju Horvatom, Slovenah i Rumunjah?“ — „Gusti pohodi Horvatom i Rumunjom, koji me vsi složno uvjeravaju o tom, da ih Magjari potlačaju.“ — „A nijeden Vas Magjar još nije pohodil da ove potvrde pobije?“ — „Ne. Do vezda me je još nije pohodil nijeden Magjar. Vi ste prvi, a veseli me, kad čujem, da su, kak mi se čini, barem pretjerane vėsti o političke potlačivanju ovih narodah. Ja sam nekanih iti v Horvatsku i Rumunjsku, da se ondi na licu mesta osvedočim v političke adnošaje.“ — „Dojdite v Budimpeštu, dojdite, gde je Vaša muza poznata i ljubljena, osvedočite se sami, kak nas Magjare putujući agitatori v svētu črniju.“ — „Ja budem došel, a to valjda još ove jeseni.“ — A dočekala Vas bude gostoljubnost, kak ju poznaje samo Magjarska. I lben imal je stanovite pojmove o Magjarskoj. On nas je pohodil. Mi smo ga dočekali, kak nismo dočekali niiednog stranjskog kralja. Vse kaj ima duševne aristokracije v Budimpešti, poklonilo se je pjesniku. A kak budemo istom Vas, velikoga pjesnika i političara s odusevljenjem dočekali! A ja sam još i tom uvjeren, da će slobodni Norvežanin, veliki

Dakako, da se onda vrag vala po pesku od smieha; a dobri Angel, koj med halabukom pjančujućih, zdihavanje ženah i diece poslušah, zakrije si rukami lice i plače.

Muškarac i ženska.

Dosta sam prodekuval, te se i bojim, da mojim nauki nisam i mnogomu neprilčan bil, ali kaj si hoću, kad je već sviet takov, da jedni trebaju a drugi rado davaju nauk. Zato hoću to odmah jednom velesom izglatiti.

Nieki jagar se je društvu tužil, da ima tu nesreću, uvijek samo zajice streljati, koje bi zeljel, da za plod ostanu. „Pa bi ipak rad način zeznati, kak bi mogel u polju bežeću zajicu od zajca razlučiti, za da bi onda samo muškarcih pucal, a ženske biežati pustil.“

„Nikaj laglje kak to“ — odgovori mu jedan prisutni šaljivdžija — „Ako bieši on, tak je zajec, ako pak bieši onv, tak je zajica, To si nek zapamte i onda njim nebu težko u lovu pucati po kojem budu hoteli!“

Em. Kollav.

pjesnik, steći drugo, bolje mnenje o potlećivanju Horvatom i Rumunjah.“

Tu se razgovor dovršil.

Papirnate forintače.

Glasom poslednjeg izvešća, povučeno je iz prometa meseca juliša 430 000 komadah papirnatih forintača. Preostaje ih još v prometu 2,533.125 komadah. Vrednost njihova v vsagdašnjem prometu traje do konca decembra ovoga ljeta, kod svih orsačkih kasah do konca ljeta 1896., a kod glavniuh kasah do konca ljeta 1899.

Árpádov grob.

Magjarski vučenjaki vnogo ljet se bave pitanjem, gde bi se mogel nahadjeti grob njihovoj kneza Árpáda. Vn tu svrhu kopali su v starom Budimu na raznih mjestih, — ali nisu nikaj našli. Vezda je neki gradjaoin Gebauer Pavel javil glavnom gradu, akademiji i ministarstvu, da mu je „nesumnjivo“ pošlo za rukom odkriti Árpádov grob. Nadležai krugovi izpitali budu stvar.

Opat i grof.

Iz Budimpešte pišeju: Vn jednom veoma uglednom restaurantu došlo je 9. augusta do vrlo burna prizora medju opatom Ivanom Kereskenyiem i ablegatom grofom Károlyi Gaborom, poznatem vikačem. Grof Károlyi sedel je sam pri svojem stolu, — a opat Kereskenyi s dvojicom urednikah od „Magjar Allama“ pri drugom stolu. Prvi su se spominali o vumorstvu milijunara Deutchah ter je opat izjavil, da ga je snasla pravica kaštiga. Grof Károlyi, zmešaj se je v razgovor te doviknul opatu: „Zar je to Vaša kršćanska ljubav bližnjega?“ Kereskenyi nije mu nikaj odgovoril, nego je nastavil razgovor sa svojimi susedi i opetovano prikoril ablegata Karla Eötvösa, koji navěk sa židovi drži, ar je od njih plaćen. Sada se je grof stal sa stolca ter je započel svadju sa opatom, napokon dal je izmedju obeđva stoia postaviti tak zvani „španjolski zid“. Na to se je stal opat sa stolca i srdito je hitil svoju vizit kartu na grofov stol. Grof mu je vizit kartu hitil pod noge, a opat je pograbil paklec novinah, da ih hiti grofu za glavu. Grof Károlyi po grabil je kupicu s pivom. Tak su jedu čas stali, dok je napokon opat rekel: „Zapamete si taj dau, neće ostati po Vas bez posljedica.“ Affaira bude se svršila pred sadom.

Najmlajša bečka žena.

Ovih danov vjenčala se je v Ottakringu 14 ljet stara Gizela Bauer, kei šnajdara, sa 30 ljet starim muškakošom Dominikom Karlom. Pakeheob zaručnica stopram 11. augustuša navršila 14 ljet, bil je kod šupnog ureda najavljen s jedne strane protest, ali ie plebanoš odgovoril, da v ovom slučaju vse zavisi o privolenju roditeljah. Roditelji su privoljili, a 14 ljetna Gizela s kratkim suknjicama vjenčala se.

Kratke novosti.

— Ljepe prilike. Poprečni broj umorstva i pokušanih umorstvah iznosi v Italiji 5000 na godinu. Kak v Italiji rumira poprečno na ljetu 725 000 dušah, onda je vsaki 145 ti izvršen pogibelji, da bude barem vmorjen.

— Hebrejske biblija, koja se čuva v Vatikanu v Rimu, težka je 145 kilogramov, ter je najvećša od rukodisa sastojeda biblija na zemlji.

— Vn lombardskih pokrajinah Cremona, Brescia, ter v piemontskih Aleksandriji,

Astiju i Basale v dvěh dnevil je načinila tuča silnoga kvara, koj se čeni na više milijunah. Vubijeno je i više osobah. Ttok Porto Ferraro je zrušen i razoren.

Sv. Nova Meša Gospona Juraja Županec.

vu Strigovi 18. aug. 1895.

O novomešni, svetek denešnji!
Štrigovskoj fari je lepo razcvel.
Denešnja nedelja, dan je veselja,
Zvone zvonovi i čuje se strel.

V hod je nastavljen, kelih pripravljen
Cirkva nevesta okinčena vsa,
Da mladomešnika, kak zaručnika
Lepo prijeme i kronu mu da.

Dična nam krona, venča gospona,
V redovni stalis pa zove Bog sam.
Gyura Županec, kak Božji poslanec,
Namestnik božji, došli su k nam.

Stanetinec selo, vence si splelo;
Kad Novomešnika v sebi ima.
Tam su poznata, z njimi dva brata,
Otec i mati još živa oba.

O roditelja, suza veselja,
Ne li? dovrela od srca globlin,
Kad nad glavama, v blagoslov vama,
Ruke su djeli posvećeni sin.

Nesta večkrati, mogla zaspati,
Skrbi, vam vnoga je svetila noć.
Pa sve to malo, biti bi znalo,
Zgora da bila ne, božja pomoć.

O Mešnik mladi! stupite radi
K svet m oltaru —; tam z gore Sion,
Angelcev trupa, proti vam stopa,
Kad k podigavanju zazvoni zvon.

Tu vam Nebesa, čine čudesa
Z neba sam Božji Sin k vam ima vstop,
Zvami altarje, znak Kalavarje,
Vaše mu ruke križ, srdce pa grob.

O Mešnik mladi! kako smo radi,
Denes se zbirali okolo vas.
Tak da nas tesno, negda na desno,
Dobri Bog združi, na Vek'večni Čas!

Složil:

Mart. Kutnjak.

Nekaj za kratek čas.

Iz škole.

Učitelj: „Zakaj nisi bil včera v školi?“

Mali Ivič: „Moral sam pomagati japi; ar je mama bila hude volje.“

Čudna briga.

Doktor: „Najte se preplašiti, dragi, ali vam moram nogu odrezati.“

Betežnik: „Do beša, kaj pak bum onda s drugom ženom?“

Družina.

— „Nu, Tinika, kak vam je v novoju ščlžbi?“

Kuharica: „Vrlo dobro; povsod, gde sam do vezda v službi bila, psuvala su me milostive gospe, ako je pohižtvo bilo prašno, ili ako su tanjiri bili zmazani Moja vezdašnji milostiva nevela za to niti jednu reč, ar je ona fina, nabražena i preštimana gospa!“

Glad Ferencz.

LOTÉRIJA Graz, 10-ga augustusa 1895.
75 78 34 28 25

Gabona árak — Otena žitka

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.	frt	kr
Buza	Pšenica	6 00—
Zab	Zob	5.00—
Rozs	Hrž	5.--5.50
Kukoricza ó	Kuruza stara	
uj	nova	6.25—
Árpa	Ječmen	5.00—
Fehér bab uj	Grah beli	6.—
Sárga „ „	„ žuti	5.—
Vegyes „ „	„ zméšan	4.50
Lenmag	Len	10.—
Bükköny	Grahorka	5 25

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Nyilttér.

E rovat alatt közlőttekért sem alaki, sem arlmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat póstaforudulóval küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Hirdetések.

476. szám v. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-bíróság 1884. évi 5980/p 84 sz. végzése következtében Koalik János jelenleg perlaki lakos javára Stelczer József podbreszti lakos ellen 400 frt s jár. erejéig foganatositott kielégítési végrehajtás utján letoglalt és 420 frtra becsült a Dráva folyón levő 14. számú szításmalomnak fele és a parti gunyhó és szobának felerészből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 4165/p 95 sz. végzése folytán 400 frt löke követelés, ennek 1883. évi november hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig állapított költségek erejéig Perlaki határon a Dráva partján leendő eszközlésére

1895. évi augusztus hó 23. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Perlakon, 1895. évi augusztus hó 9.

Stern Frigyes,

797 1—1

kir. jbirósági végrehajtó.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkitűnőbb másoló-szer puha padó számára. — 1 nagy palaczk ára 1 frt 85 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 böcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palaczkára 20 kr.

Fehér „Glasure“-fénymáz

— Legjobb szer mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. — 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

799 1—8

Heinrich Miksa czégnél **Csáktornyan.**

HIRDETMÉNY.

A túske-szent-györgyi plebánia tulajdonát kepező
korcsma, 3 évre

1895. augusztus hó 25-én délután 2 órakor

Túske-Szent-Györgyön nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatik.

Bérlet kezdődik **1896. évi január hó 1-én.**
Részletesebb feltételek alulírott nál megtudhatók.

Túske-Szent-Györgyön, 1895. augusztus hó 14-én.

Peczek György,
túske-szt.-györgyi plebános.

789 1—1

FRIEDMANN KÁROLY

bécsú butorgyárt ügynöksége és

eredeti angol kerékpár kizárólagos képviselősége
NAGY-KANIZSÁN.

Kerékpár mintaraktár.

792 3—3 **Legkedvezőbb fizetési feltételek.**

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaki kir. járásbírótság mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Málits János ügyvéd, letenei lakos végrehajthatónak — Kovács Mihály domásinecezi lakos elleni végrehajtási ügyében 3 frt hátralékos tőke, ennek 1892. évi május hó 18-tól járó 6%, kamatai 4 frt 70 kr. árverés kérelmi. 4 frt 65 kr. jelen árverés kérelmi költség behajtása céljából a domásinecezi 197 sz. tjkvben A-232 hrsz a. Kovács Mihály tulajdonánál felvett ingatlan 400 frt kiküldetési árban 1895. évi szeptember 2. napján délelőtt 10 órakor Domásinecz község házábanál Málits János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen előgznak adatni.

Kiküldetési ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még — pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6%, kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbírótság tkvi. osztályánál és Domásinecz község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A kir. bírótság, tkvi hivatala. Perlakon, 1895. június hó 5 én.

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékserész Csáktornyan,

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA-
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett.

F a l i i n g a o r á k .

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

M U N K Á K .

Kő-, aczél- s réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszívesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és eggömbök.

Ima- és ájtatossági
könyvek
egyszerűen és legékesebben
kötve a leggazdagabb válaszó-
tékban.

Mintakönyvek s rajzok
N O I M U N K Á K H O Z

*

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ és RAJZESZKÖZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTESZETE
Csáktornyan.

Alapított 1850. évben.

Szétárak.

IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
laszótékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK,
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik :
minden bel és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megyének tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.